

Rizika

raudys.com/kursas

Dr. Aistis Raudys

Vilnius 2018

Turinys

- Kas yra rizika
- Kokio tipo būna rizikos
- Kaip kovoti su rizika
- Portfelis ir diversifikavimas
- Koreliacijos
- Peroptimizavimas

Kas yra rizika

- Rizika - tikimybė prarasti turą
- Rizika - tikimybė neuždirbtį planuoto pelno

Kokio tipo būna rizikos

- Rinkos rizika
- Sverto rizika (maržos rizika)
- Technologijų rizika
- Prekybos partnerio rizika (counterparty)
- Žmogaus klaidos rizika
- Kitos

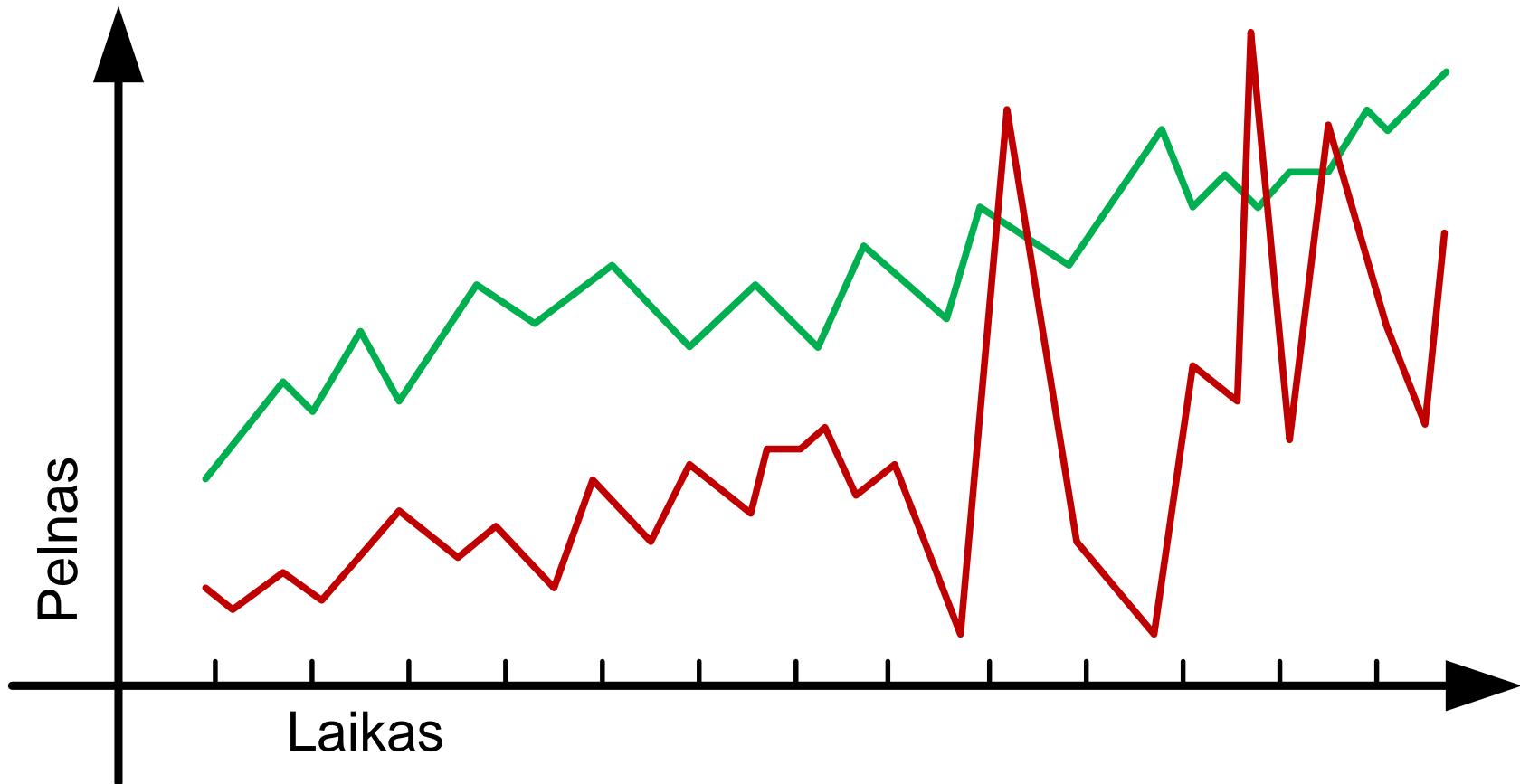
Rizikos valdymas

- Išsiaiškinti kokios yra rizikos
- Tai išeliminavimas galimybės prarasti
- Minimizavimas galimybės prarasti
- Supratimas, kad yra galimybė prarasti

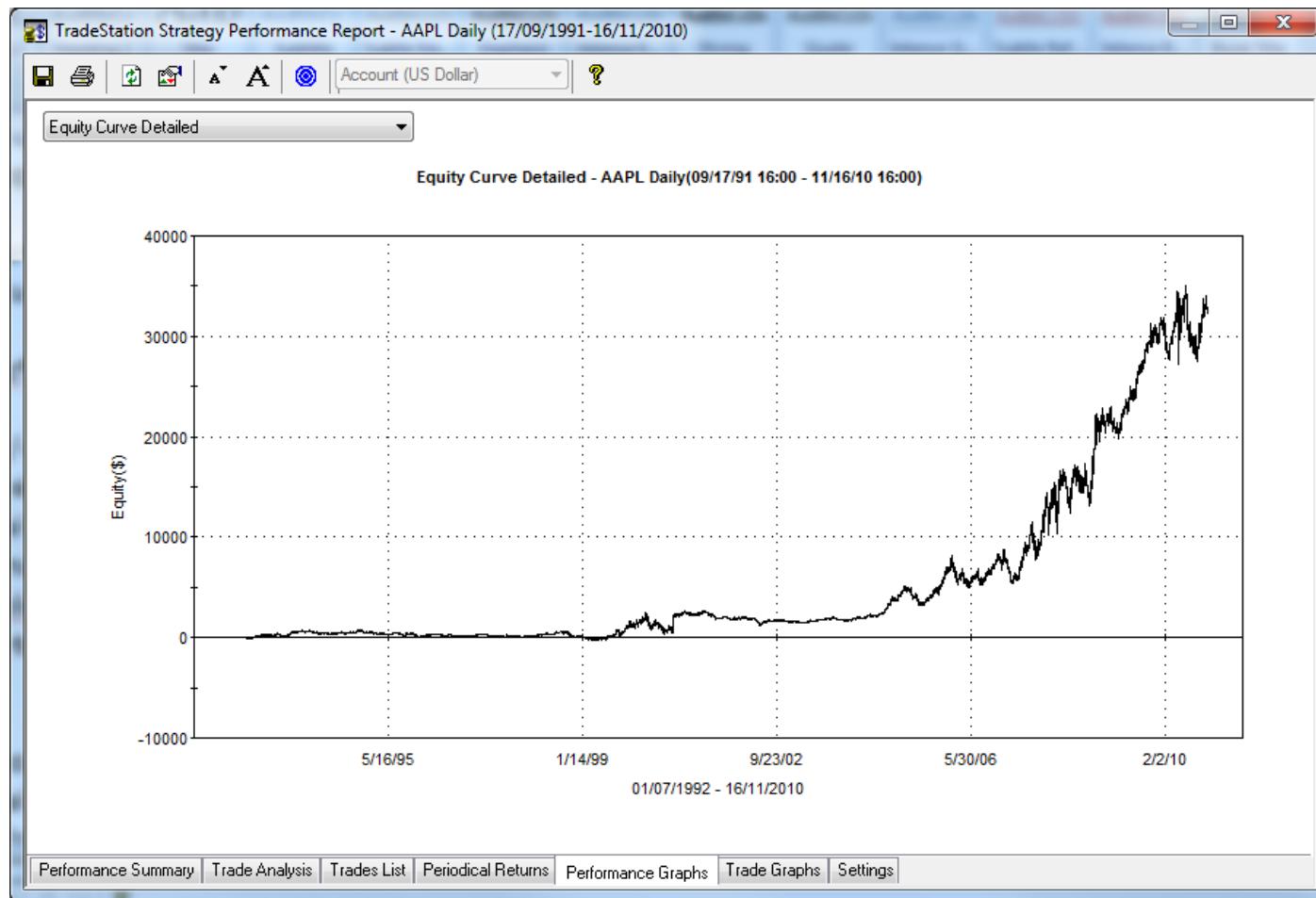
Pozicijų dydis

- Pozicijos dydis įtakoja pelną ir nuostolį
- Tai labai svarbu prekiaujant su marža
- Arba išvestiniai vertybinių popieriai
- Yra galimi keli variantai
  - Fiksuotas kiekis
  - Kiekis fiksuotai pinigų sumai
  - Kiekis priklausomas nuo rinkos kintamumo
  - Kiekis valdomas portfelio lygyje

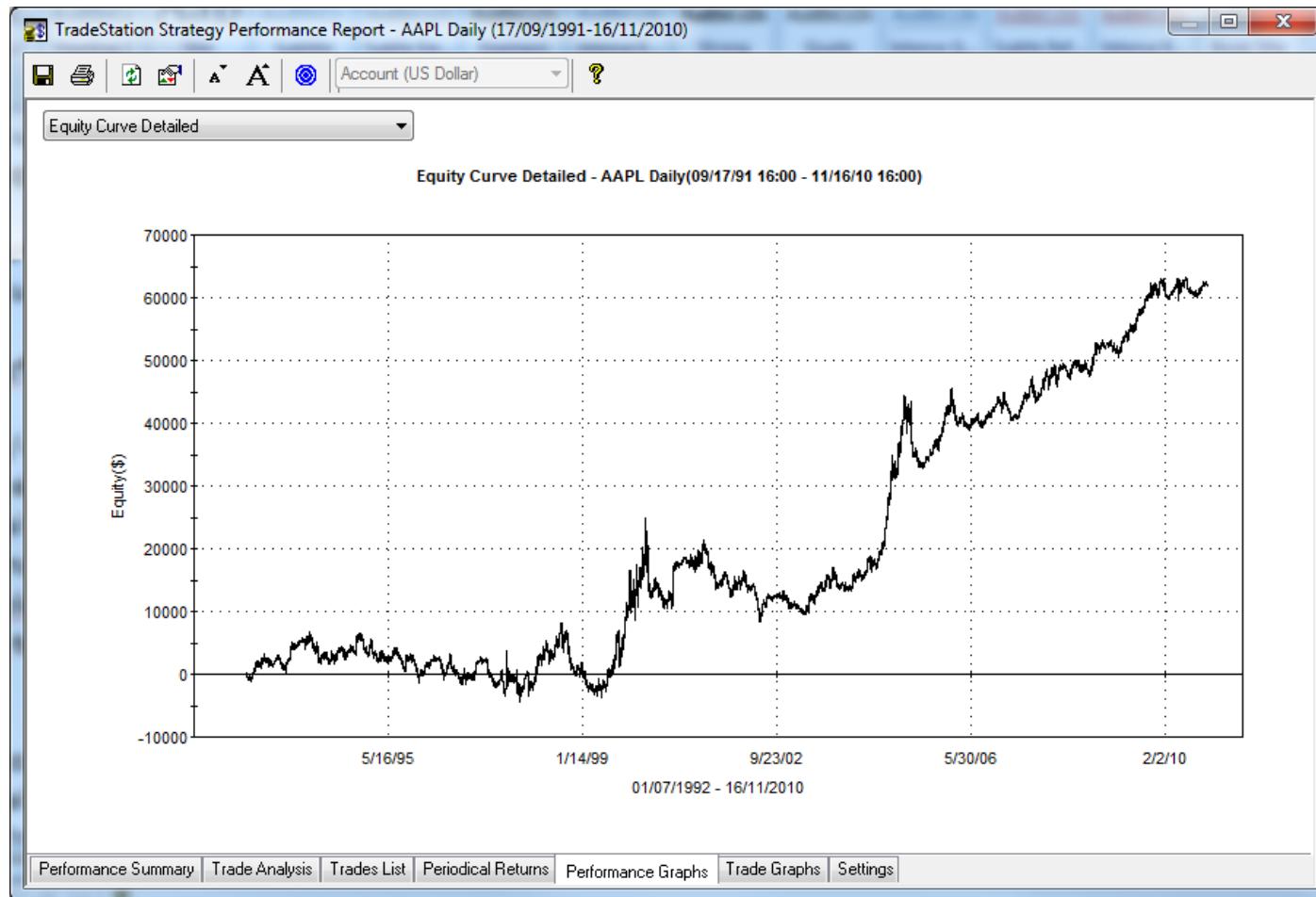
Kai rinkos kintamumas pasikeičia

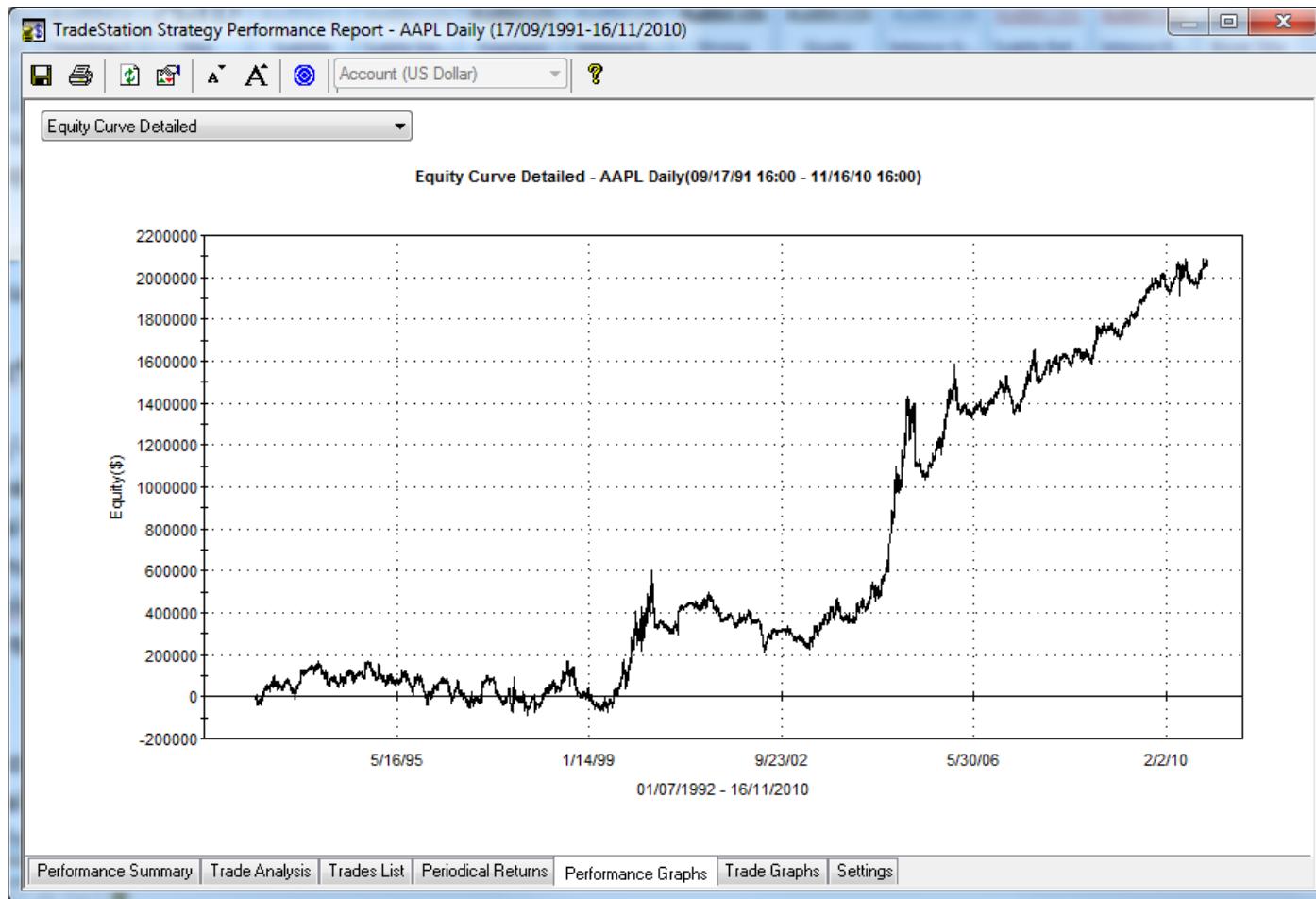
100 shares

10000/close

10000 / volatility

Portfelis

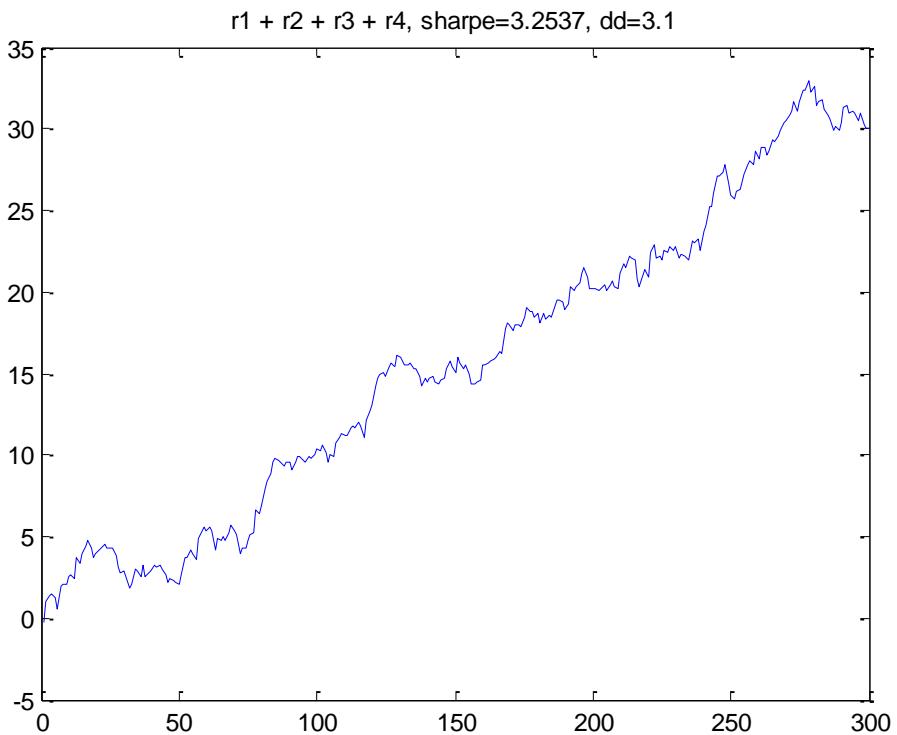
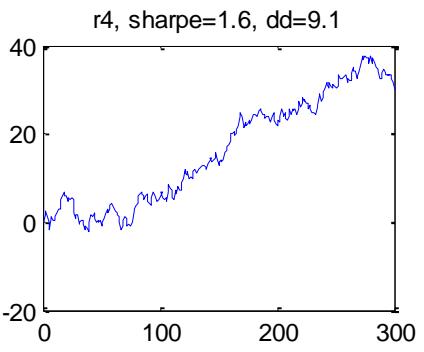
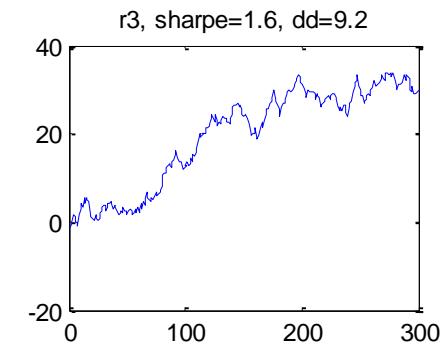
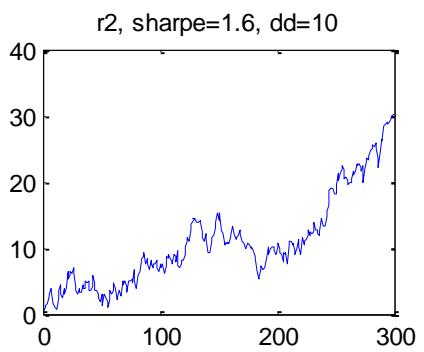
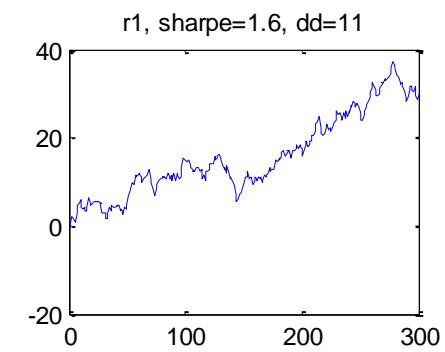
- Portfelis yra rinkinys finansinių instrumentų, į kuriuos investuojama
- Portfelio esmė - išdalinti riziką į nepriklausomas dalis
- Portfelis naudoja diversifikaciją rizikai mažinti
- Portfelis naudoja “hedžinimą” rizikai mažinti
- Deja, rizikos 100 proc. nepanaikina
- PVZ
  - Padėti pinigus į 3 skirtinges bankus
  - Svarbu svoriai (kiek kuriam bankui)
  - Deja, visi 3 bankai gali bankroutuoti krizės atveju

Diversifikavimas

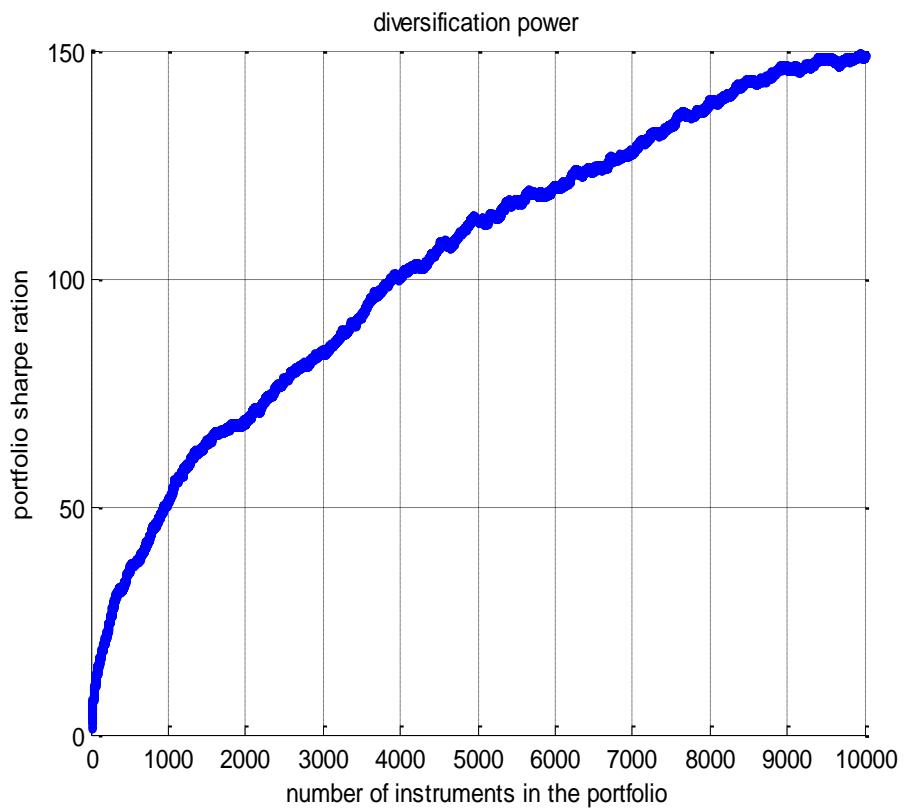
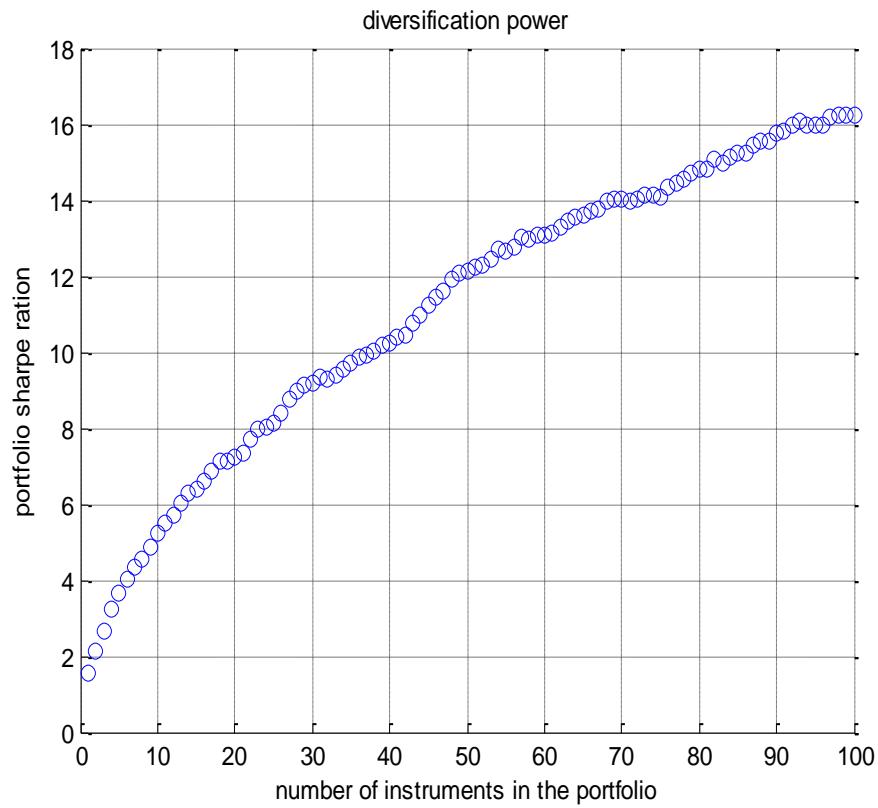
- Rizikos mažinimo metodas paskirstant investicijas į skirtinges instrumentus
- Galioja tiek pasyviems portfeliams, tiek automatizuotoms investavimo sistemoms
- Svarbu, kad skirtinges instrumentų graža nejudėtu sinchroniškai
- Rezultate
  - Graža išlieka tokia pati
  - Kintamumas mažėja

BEFORE

AFTER

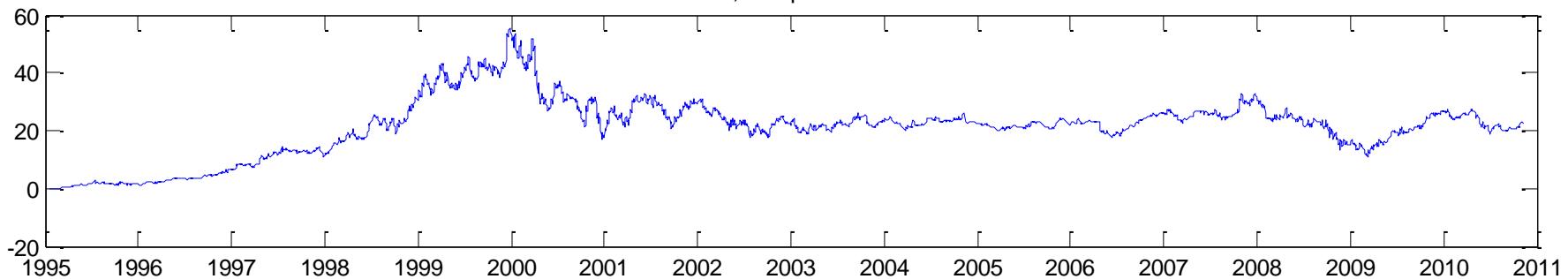

Kaip gerėja Sharpe nuo kiekio

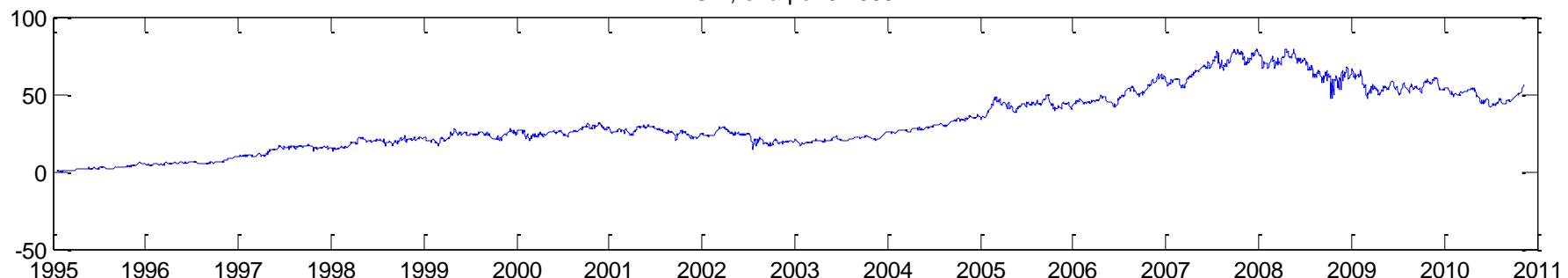

Sviestu košės nepagadinsi

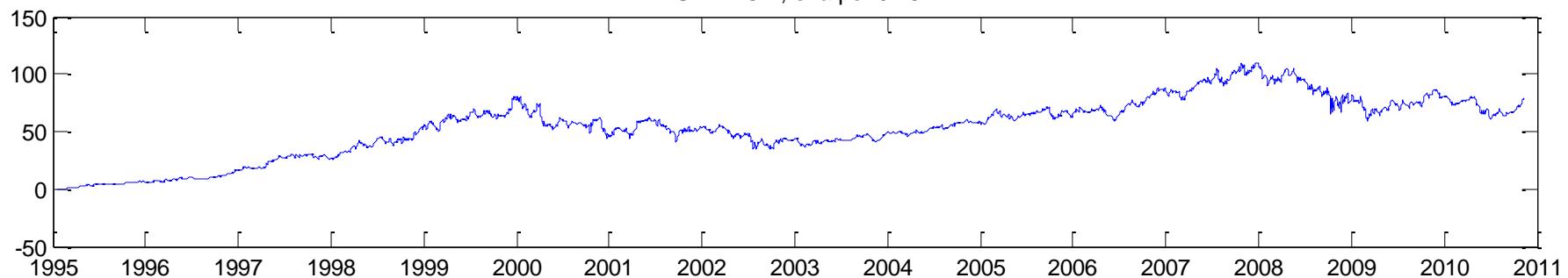
MSFT, sharpe=0.14047

XOM, sharpe=0.23897

MSFT+XOM, sharpe=0.281

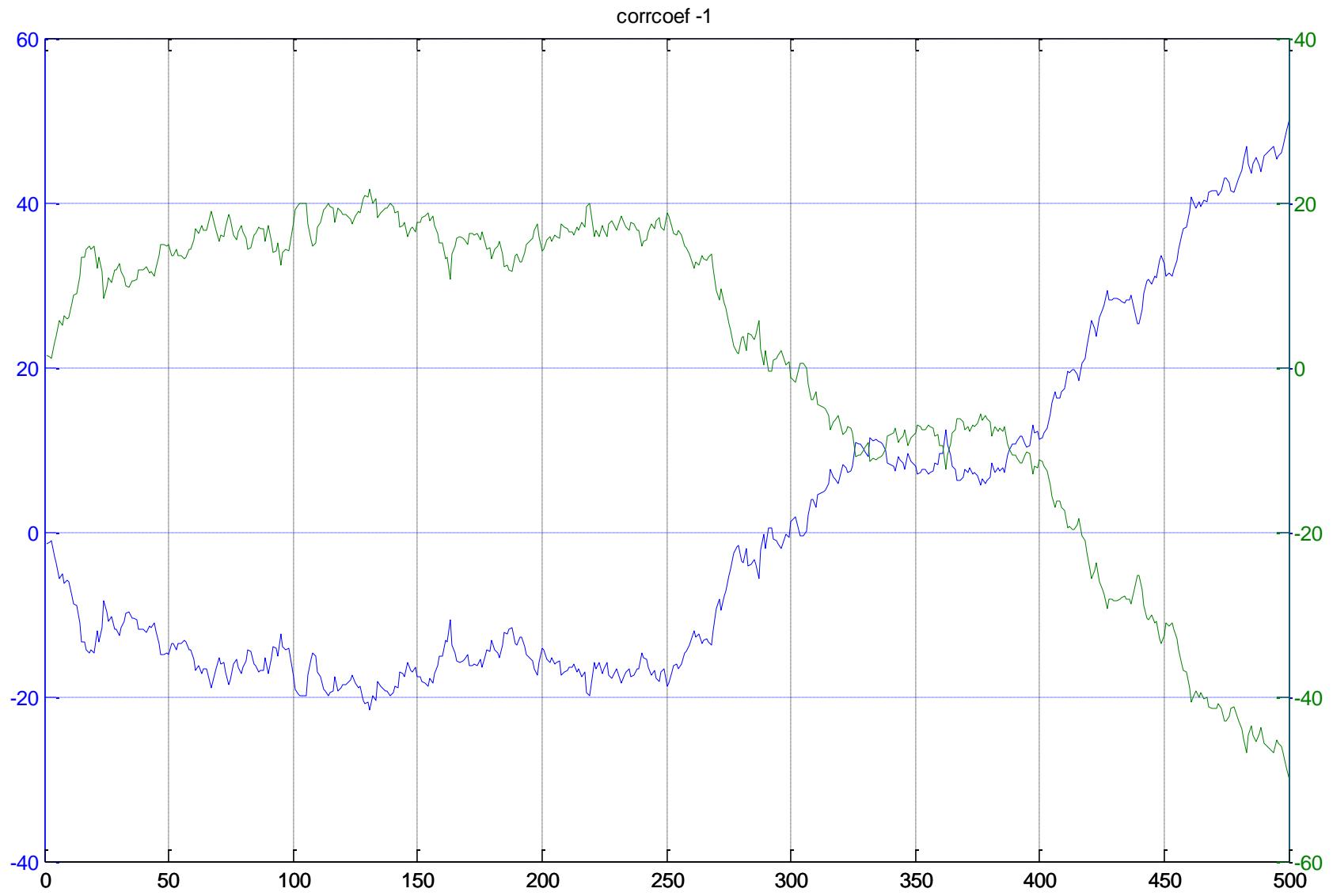

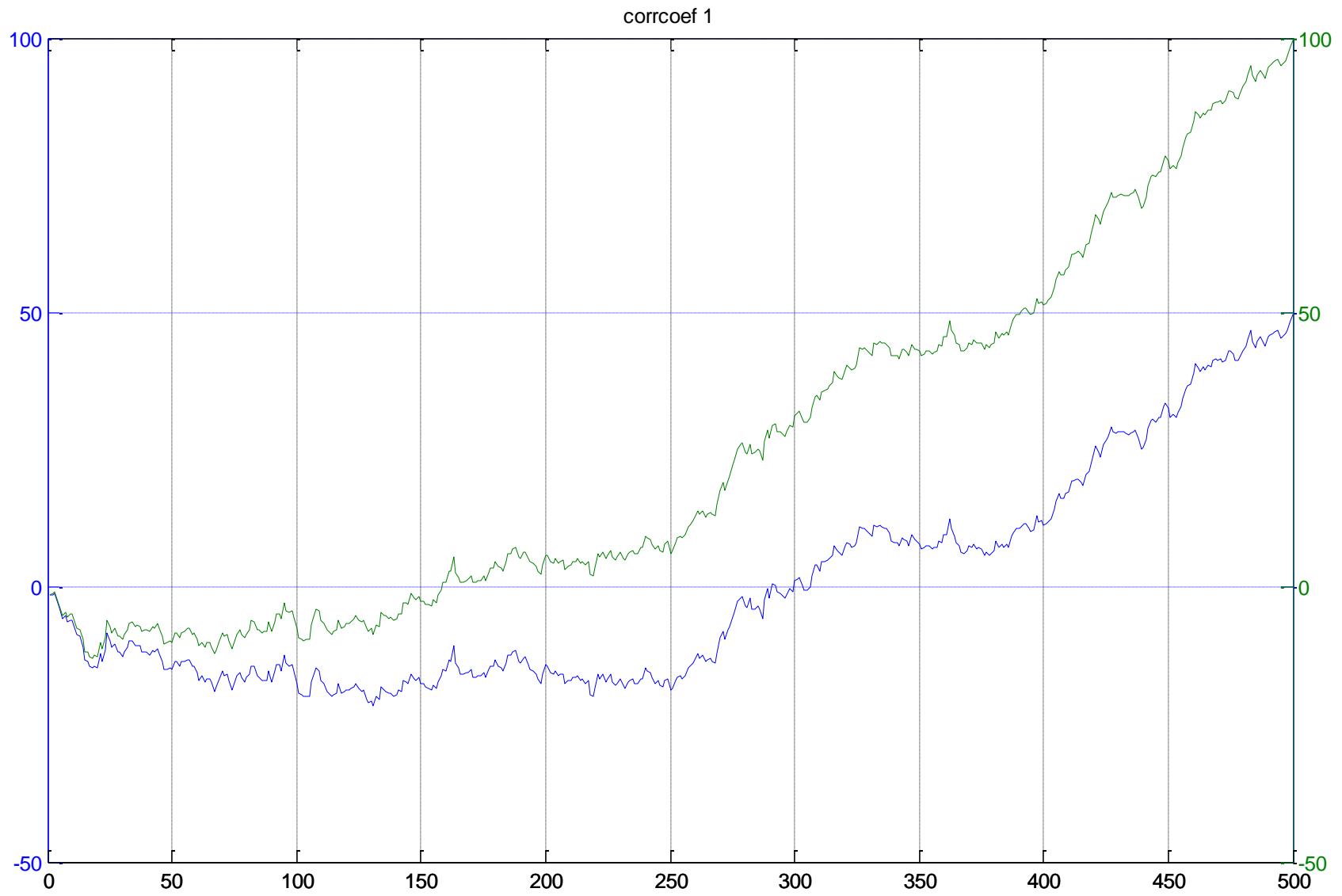
Hedžinimas

- Rizikos mažinimas vienoje rinkoje investuojant į negatyviai koreliuota instrumentą
- PVZ:
  - Investuotojas investuoja į įvairias akcijas
  - Jeigu rinkoje bus krizė visos akcijos kris ir diversifikacijos efekto nebeliks
  - Galima apsidrausti
    - Parduoti skolon indekso ateities sandorius
    - Nusipirkti opcioną apsaugantį nuo kainos kritimo

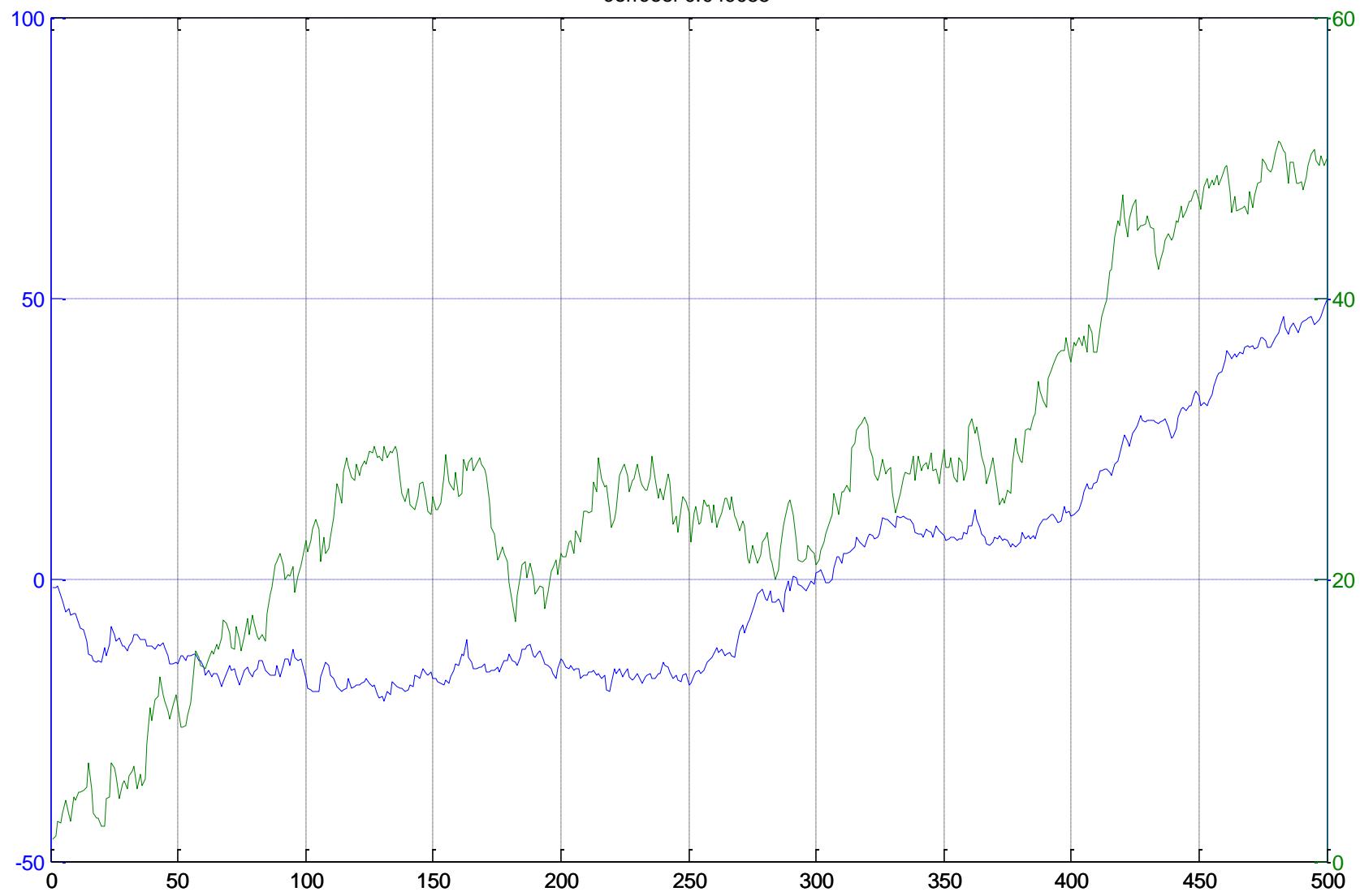
Koreliacijos koeficientas

- Nurodo, kaip juda 2 instrumentai vienas kito atžvilgiu
- Jeigu juda
  - sinchroniškai = 1
  - atvirkščiai vienas kitam = -1
  - nepriklausomai = 0

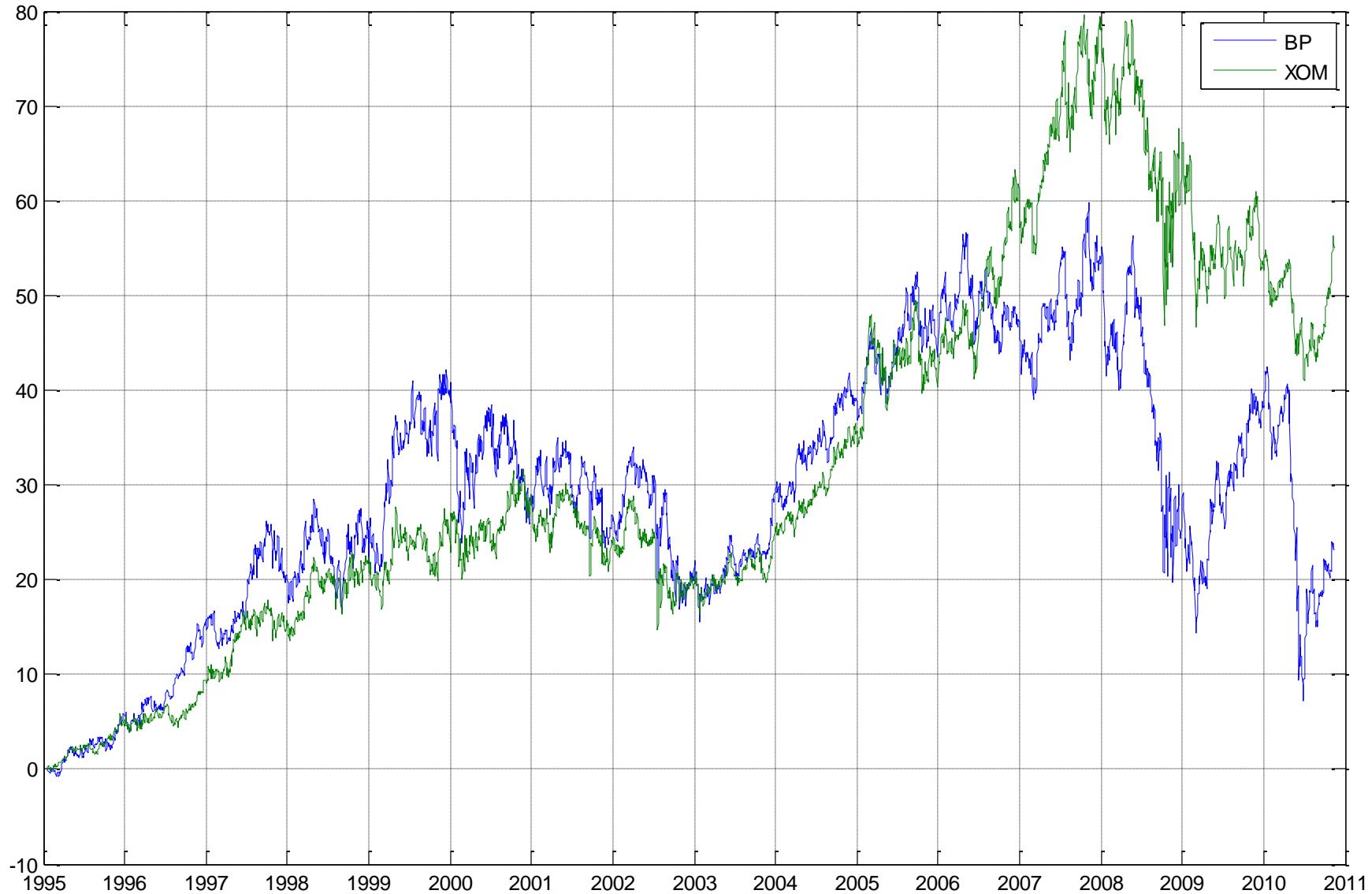

corrcoef 0.049055

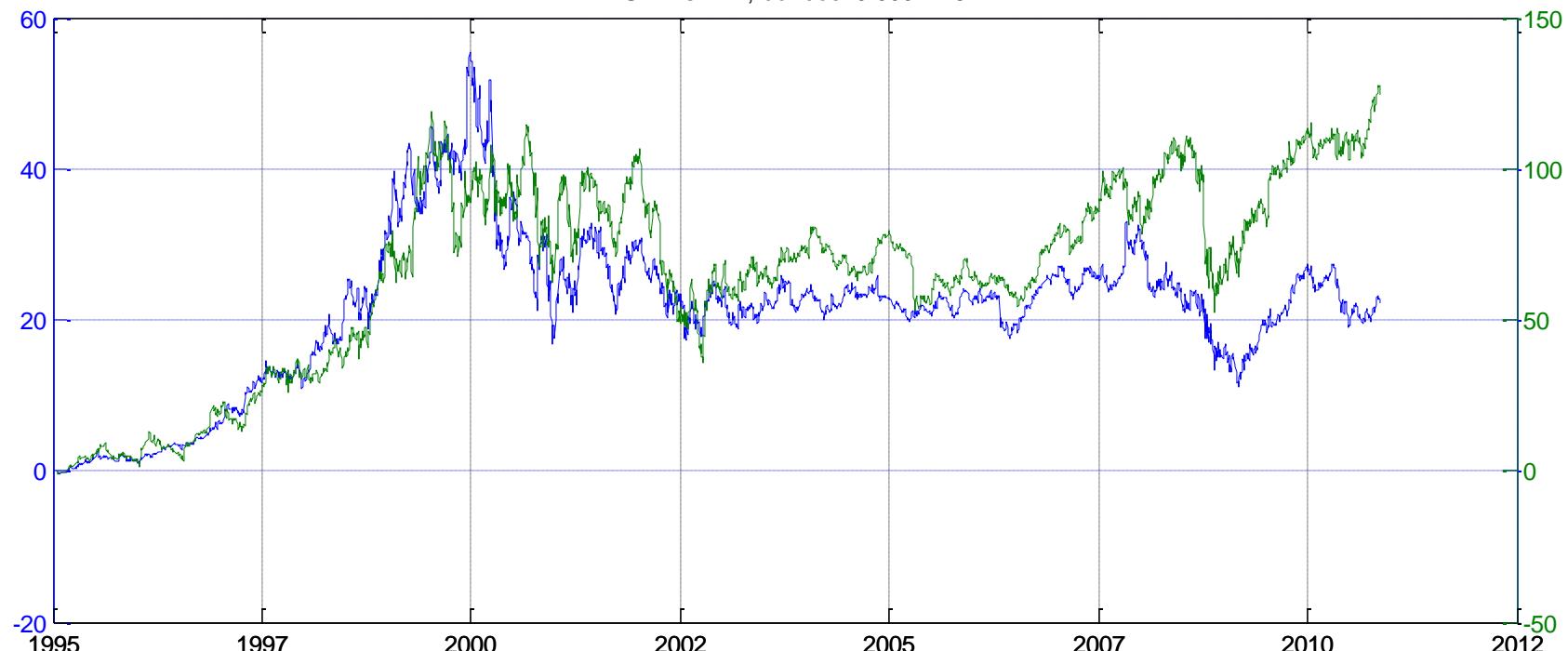
BP and XOM, corrcor 0.66992

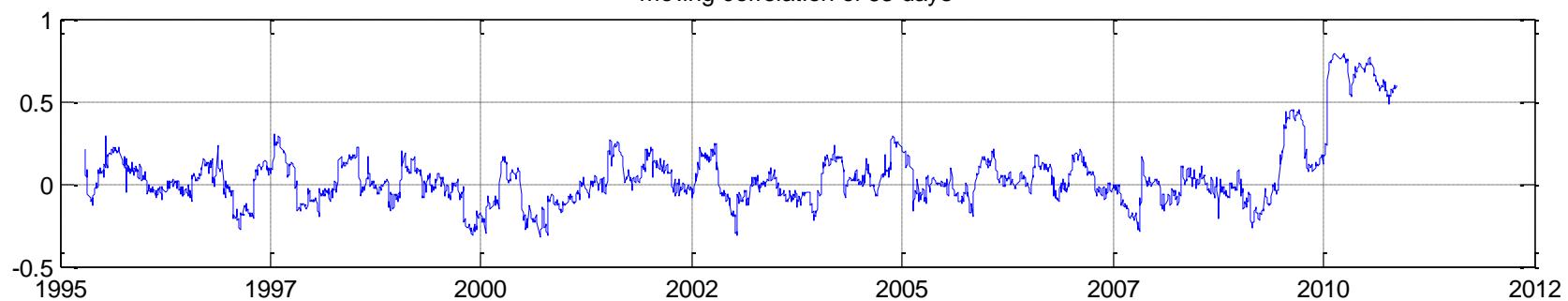
Koreliacija nėra stabili

- Atsiranda kur nebuvo
- Pradingsta kur buvo

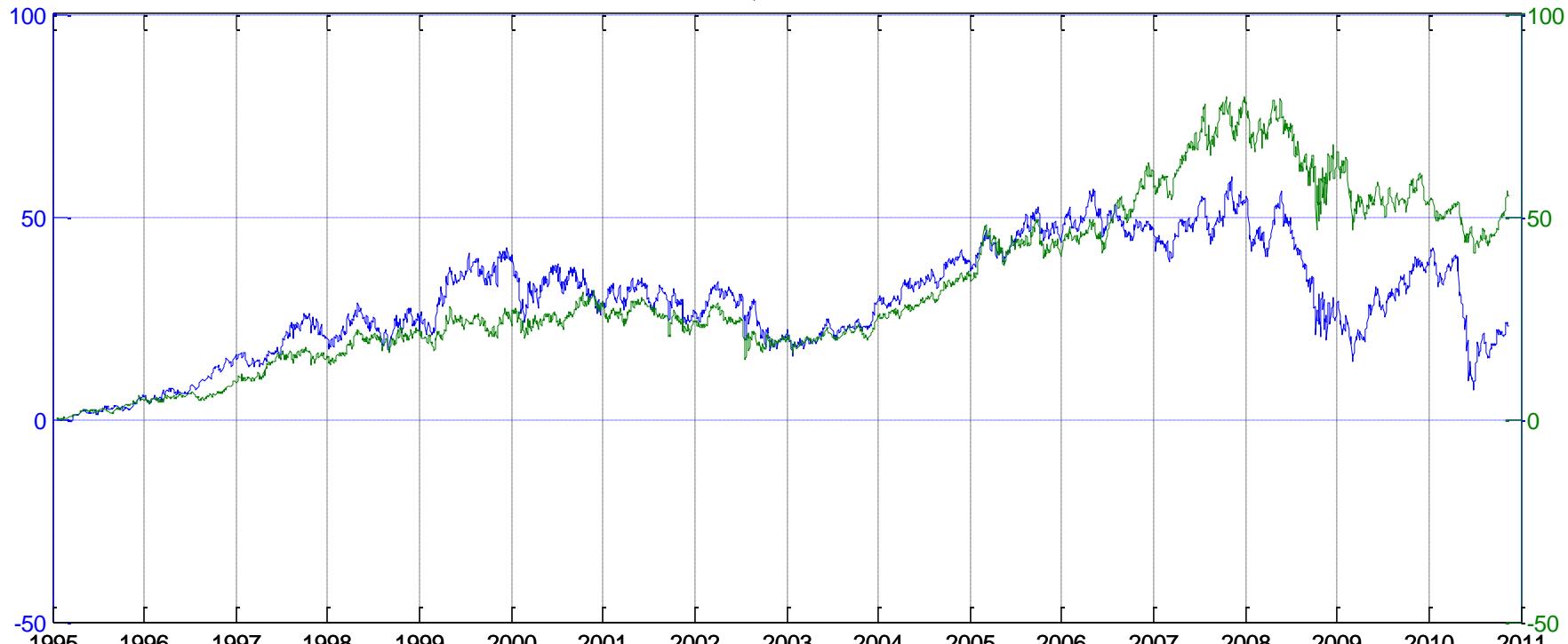
MSFT vs IBM, corrcor 0.0001728

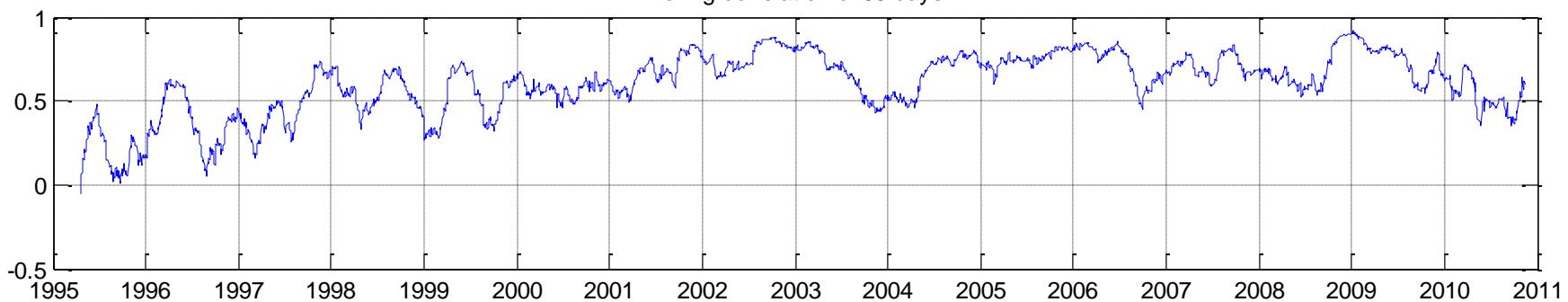
moving correlation of 63 days

BP vs XOM, corrcor 0.66992

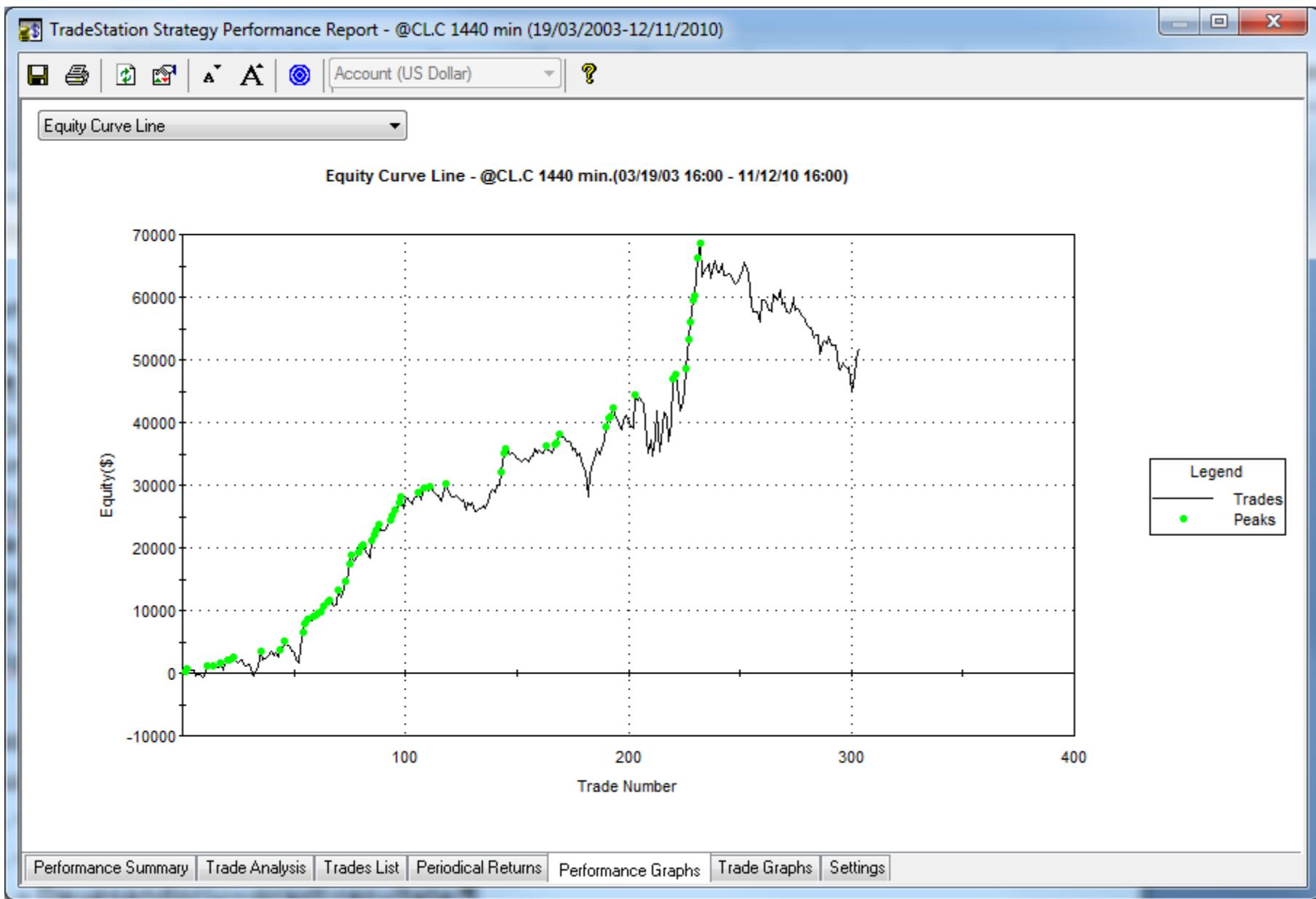

moving correlation of 63 days

Rinka keičiasi

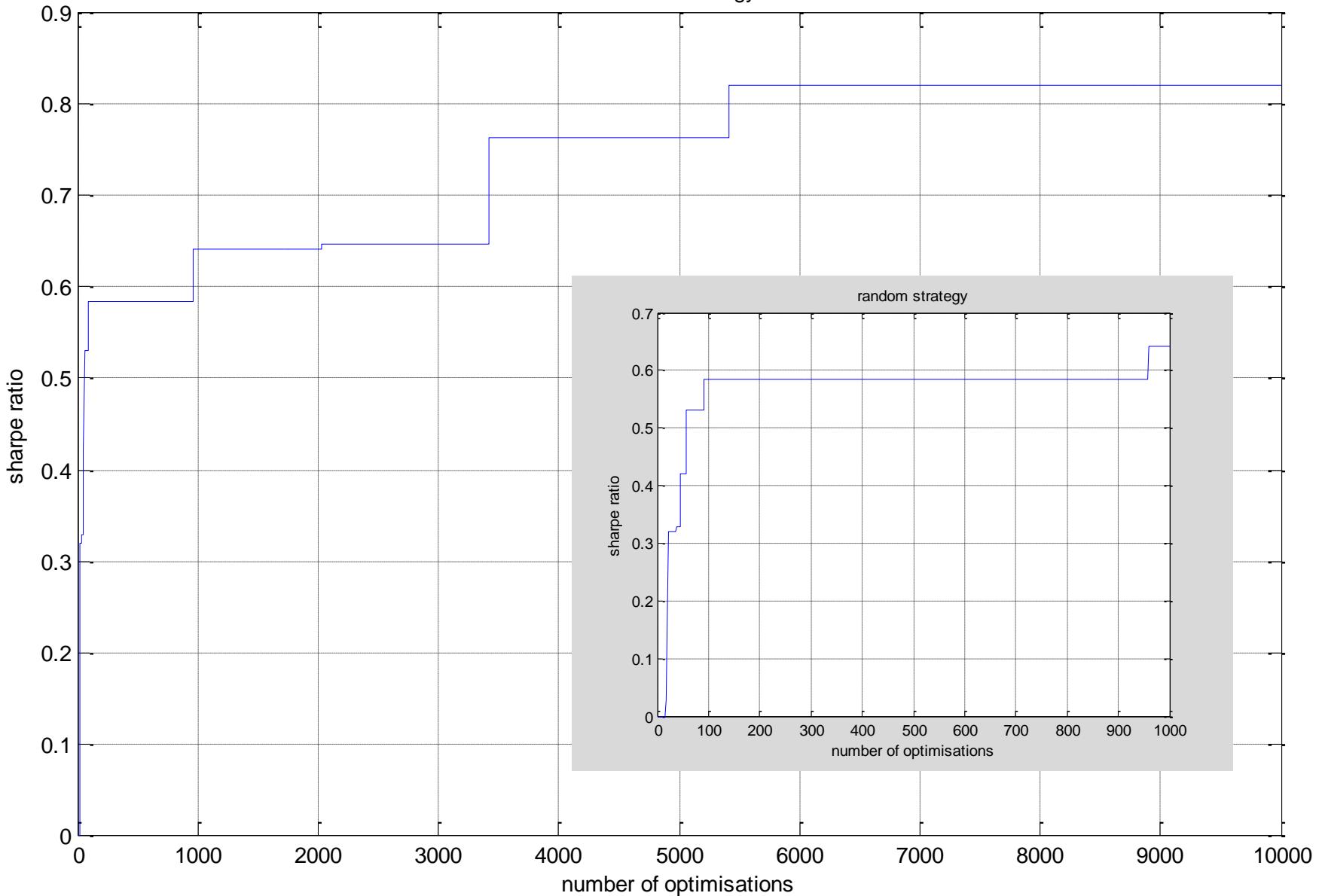
- Dažniausiai keičiasi po didelių įvykius, nes
  - Atsiranda nauji dalyviai
  - Išnyksta seni dalyviai
  - Keičiasi politika
- Dėl to automatizuotos sistemos irgi nustoja/pradeda veikti

Peroptimizavimas

- Ang. Fitting / overfitting / overtraining / data mining / etc.
- Tai yra sėkmės faktorius
- Atsiranda, kai išrenki geriausia variantą iš aibės sprendimų
- Blogėja, kai istorinių sandorių kiekis mažas

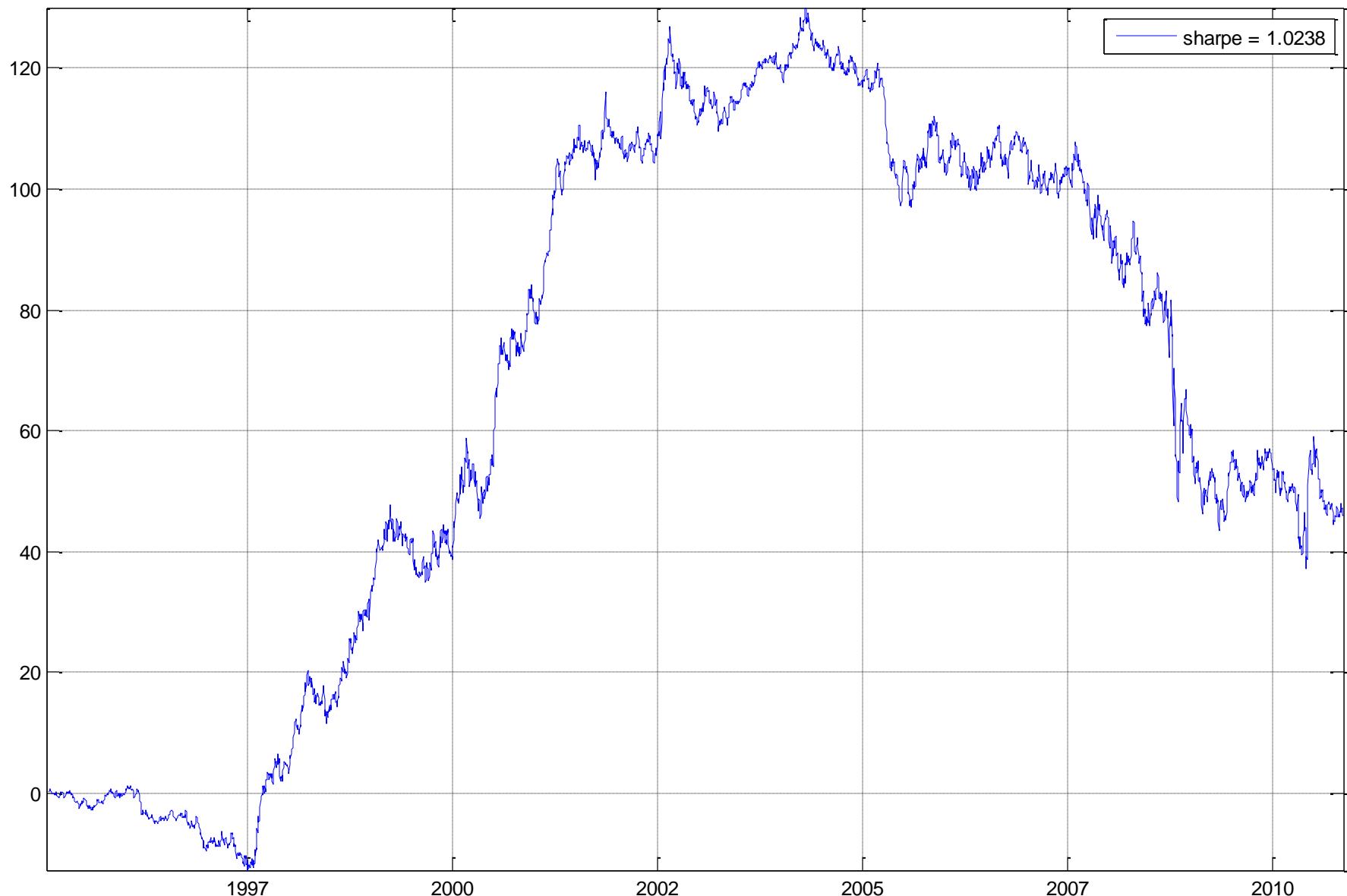
random strategy

random strategy after 10000 optimisations

random strategy after 10000 optimisations, optim. till 2005

Pabaiga